

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่.....
รับที่(อีเมล).....
วันที่ 20 ธ.ค. 2565 9.004

ที่ พณ ๐๖๐๖/วตต๕

กระทรวงพาณิชย์
๕๖๓ ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ
อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ผลการประชุมคณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Council) ครั้งที่ ๒๑ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ตารางสรุปผลการประชุมคณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Council) ครั้งที่ ๒๑ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่องผลการประชุมคณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Council) ครั้งที่ ๒๑ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ ๔๐ และ ๔๑ เมื่อวันที่ ๙-๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ณ กรุงพนมเปญ มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) โดยเรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ราชอาณาจักรกัมพูชาได้จัดการประชุมคณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Council) ครั้งที่ ๒๑ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ ๔๐ และ ๔๑ เมื่อวันที่ ๙-๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ณ กรุงพนมเปญ โดยรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายสินิตย์ เลิศไกร) เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว

๒. ข้อเท็จจริง

กระทรวงพาณิชย์ขอเรียนสรุปผลการประชุม ดังนี้

๒.๑ การประชุมคณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Council) ครั้งที่ ๒๑

๒.๑.๑ ประเด็นสำคัญด้านเศรษฐกิจที่กัมพูชาในฐานะประธานอาเซียนผลักดันให้บรรลุผลสำเร็จในปี ๒๕๖๕ (Priority Economic Deliverables: PEDs) – PEDs ที่ดำเนินการสำเร็จแล้ว ๑๐ ประเด็น จาก ๑๙ ประเด็น โดยเป็นประเด็นที่อยู่ในความรับผิดชอบของรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEM) สำเร็จแล้ว จำนวน ๕ ประเด็น ได้แก่ (๑) การประกาศการเจรจากรอบความตกลงว่าด้วยการแข่งขันของอาเซียน (๒) การจัดทำแผนงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามกรอบเศรษฐกิจหมุนเวียนสำหรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (๓) การจัดทำเครื่องมือสำหรับผู้กำหนดนโยบายสำหรับการรวบรวมมาตรการที่มุ่งเน้นเกี่ยวกับนโยบายด้าน MSME ของอาเซียน ที่เกี่ยวกับผู้ประกอบการสตรี และ (๔) การประกาศเริ่มการเจรจากระดับความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน และที่ดำเนินการเสร็จแล้วในสาระสำคัญ ๑ ประเด็น คือ ความตกลงว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาของอาเซียน (ASEAN Agreement on the Movement of Natural Persons) ซึ่งได้ข้อสรุปในการปรับปรุงตารางข้อผูกพันการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาให้อยู่ในรูปแบบเดียวกัน รวมถึงการจัดทำพิธีสารเพื่อแก้ไขความตกลงฯ เพื่อให้ตารางข้อผูกพันฯ ดังกล่าวมีผลใช้บังคับ และมีมติให้ประเทศสมาชิกอาเซียนลงนามพิธีสารฯ ในรูปแบบของการเวียนเอกสาร ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบการลงนามในส่วนของไทย เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๕ และกระทรวงฯ ได้รับหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) จากกระทรวงการต่างประเทศแล้ว

๒.๑.๒ การดำเนินการภายใต้กรอบการฟื้นฟูที่ครอบคลุมของอาเซียน (ASEAN Comprehensive Recovery Framework: ACRF) – ที่ประชุมฯ มุ่งเน้นหลักการให้ขยายขอบเขตการดำเนินงาน ครอบคลุมประเด็นใหม่ ๆ เพื่อให้อาเซียนมีความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เช่น ความมั่นคงทางอาหาร และวิกฤติด้านพลังงาน ตลอดจนการเตรียมการสำหรับการเปลี่ยนผ่านจากการฟื้นฟูไปสู่การสร้าง ความเข้มแข็งในอนาคต รวมถึงการนำบทเรียนที่ได้จากการดำเนินการตามแผน ACRF มาใช้ประกอบการจัดทำวิสัยทัศน์อาเซียนภายหลังปี ๒๕๖๘ (ค.ศ. ๒๐๒๕)

๒.๑.๓ วาระการเปลี่ยนแปลงสู่ยุคเทคโนโลยีดิจิทัล – ที่ประชุมฯ รับทราบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์อาเซียนในประเด็นการปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๔ (4IR) และการจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจด้าน 4IR รวมถึงการติดตามและเร่งดำเนินการตามแผนงานบันดาร์เสรีเบกาวัน (Bandar Seri Begawan Roadmap) เพื่อสนับสนุนวาระการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นดิจิทัลของอาเซียน ตลอดจนแผนการดำเนินงานการจัดทำ ความตกลงกรอบเศรษฐกิจดิจิทัลอาเซียน (ASEAN Digital Economy Framework Agreement: DEFA) และการ จัดการศึกษาและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่ออาเซียนเกี่ยวกับการจัดทำ DEFA ซึ่งมีกำหนดเริ่มต้นการศึกษาในเดือน ตุลาคม ๒๕๖๕ และมีกำหนดแล้วเสร็จในช่วงกลางปี ๒๕๖๖ เมื่อการศึกษาเสร็จสิ้นคาดว่า อาเซียนจะสามารถ เริ่มต้นเจรจา DEFA ได้ในช่วงปลายปี ๒๕๖๖ หรือต้นปี ๒๕๖๗ เพื่อให้อาเซียนสามารถเข้าสู่การเป็นภูมิภาคดิจิทัล

๒.๑.๔ วาระการพัฒนาที่ยั่งยืนของอาเซียน – ที่ประชุมฯ รับทราบการจัดทำแผน ดำเนินงานตามกรอบเศรษฐกิจหมุนเวียนสำหรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ปี ค.ศ. ๒๐๒๓-๒๐๓๐ (Implementation Plan for the Framework for Circular Economy for the ASEAN Economic Community 2023-2030) เพื่อกำหนด ทิศทางที่ถูกต้องให้กับอาเซียนในการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจหมุนเวียน โดยระยะแรกจะเน้นไปที่อุตสาหกรรมนำร่อง ๓ สาขา ได้แก่ พลังงาน ขนส่ง และการเกษตร ตลอดจนการจัดทำยุทธศาสตร์อาเซียนเพื่อความเป็นกลางทาง คาร์บอน (ASEAN Strategy for Carbon Neutrality) เพื่อเป็นแนวทางสำหรับภูมิภาคในการเปลี่ยนผ่านไปสู่ เศรษฐกิจที่มีการปล่อยคาร์บอนต่ำ ทั้งนี้ คาดว่าจะสามารถเสนอร่างยุทธศาสตร์ฯ เพื่อให้ AEM และ AEC Council ให้การเห็นชอบภายในไตรมาสที่ ๔ ของปี ๒๕๖๖

๒.๑.๕ การจัดทำวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ภายหลังปี ๒๕๖๘ – ที่ประชุมฯ รับทราบการสรุปองค์ประกอบหลัก (Core Elements) ของวิสัยทัศน์ฯ ในส่วนของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประกอบด้วย ๖ องค์ประกอบ ได้แก่ (๑) การยกระดับเศรษฐกิจให้มีความสามารถในการแข่งขัน (๒) การส่งเสริม เศรษฐกิจให้มีความยั่งยืนและตอบสนองต่อสภาพภูมิอากาศ (๓) การผลักดันให้อาเซียนเป็นประชาคมดิจิทัลชั้นนำ (๔) การมีบทบาทเชิงรุกในประชาคมโลกโดยมีอาเซียนเป็นแกนกลาง (๕) การเตรียมความพร้อมในการตอบสนองต่อ โอกาสและความท้าทายอย่างมีประสิทธิภาพ และ (๖) การสร้างความครอบคลุมทุกภาคส่วนและลดช่องว่าง การพัฒนา ซึ่งจะเสนอ Core Elements ดังกล่าวให้ผู้นำอาเซียนรับรอง ในปี ๒๕๖๖ ต่อไป

๒.๑.๖ การเตรียมการเป็นประธานของอินโดนีเซียในปี ค.ศ. ๒๐๒๓ – อินโดนีเซีย นำเสนอข้อริเริ่มที่ต้องการผลักดัน อาทิ ความมั่นคงทางอาหาร ความมั่นคงด้านพลังงาน ความเข้มแข็งในการใช้สกุล เงินท้องถิ่นในอาเซียนเพื่อจัดการกับความเสี่ยงจากสภาพคล่อง ความเป็นไปได้ในการพัฒนาเศรษฐกิจภาคทะเล (Blue Economy) ตลอดจนสนับสนุนเศรษฐกิจดิจิทัล โดยเร่งให้มีการเริ่มเจรจากรอบความตกลงเศรษฐกิจดิจิทัล อาเซียน (DEFA) รวมถึงให้ความสำคัญกับการติดตามความคืบหน้าประเด็นที่กัมพูชาผลักดันในการเป็นประธาน อาเซียนช่วงปี ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา

๒.๒ การประชุมหารือระหว่าง AEC Council และรัฐมนตรีอาเซียน ๓ สาขา (ด้านการเกษตร และป่าไม้ พลังงาน และการขนส่งของอาเซียน) – เป็นการประชุมระดับรัฐมนตรีครั้งแรกในวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นประเด็นคาบเกี่ยวระหว่างสาขา เพื่อร่วมกันผลักดันการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (climate change) ซึ่งที่ประชุมฯ ได้แลกเปลี่ยนมุมมองของแต่ละสาขา และหาแนวทางการทำงานร่วมกัน โดยเน้นย้ำการมีส่วนร่วม ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความร่วมมือรัฐ-เอกชน การมีกลไกกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น เพื่อนำไปสู่การ จัดทำยุทธศาสตร์อาเซียนเพื่อความเป็นกลางทางคาร์บอน (ASEAN Strategy for Carbon Neutrality) ให้แล้วเสร็จ ในปี ๒๕๖๖

๒.๓ การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ สมัยพิเศษ - การเจรจากระดับความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA) มีความคืบหน้ากว่าร้อยละ ๙๒ โดยเจรจา กฎเกณฑ์จนแล้วเสร็จ จำนวน ๘ บท และมีประเด็นสำคัญเพิ่มเติมที่เป็นการยกระดับความตกลง AANZFTA ได้แก่ การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) และการค้าและการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งข้อผูกพันที่มากกว่าความตกลง RCEP และการเพิ่มพันธกรณีที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิบัติ แนวใหม่เป็นมิตรกับภาคธุรกิจ และสามารถรับมือกับความท้าทายในอนาคต ในการนี้ ที่ประชุมฯ เห็นชอบ แลกเปลี่ยนการร่วมการประกาศสรุปผลการเจรจากระดับความตกลง AANZFTA อย่างมีนัยสำคัญ

๒.๔ การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน-สหราชอาณาจักร ครั้งที่ ๒ - ที่ประชุมฯ ติดตามความคืบหน้าการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียน-สหราชอาณาจักร ระหว่างปี ๒๕๖๔- ๒๕๖๕ โดยสหราชอาณาจักรต้องการสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจของอาเซียน รวมถึงยกระดับ การค้าและการลงทุนระหว่างกัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการขยายตัวของภาคธุรกิจและความเป็นอยู่ที่ดีของ ประชาชนของทั้งสองฝ่าย ตลอดจนเห็นชอบแผนการดำเนินงานตามปฏิญญาร่วมระดับรัฐมนตรีว่าด้วยความ ร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนาคตระหว่างอาเซียนและสหราชอาณาจักร ซึ่งเป็นเอกสารที่ระบุถึงกิจกรรมภายใต้ ปฏิญญาร่วม ซึ่งประกอบด้วยสาขากิจกรรมความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ๑๑ ด้าน เช่น นวัตกรรมดิจิทัล การพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมและรายย่อย การบริการทางการเงิน และการส่งเสริมบทบาททาง เศรษฐกิจของสตรี

๒.๕ การประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

คณะทำงานภายใต้คณะมนตรีประสานงานอาเซียนว่าด้วยติมอร์-เลสเต ครั้งที่ ๑๔ - ที่ประชุมฯ ได้พิจารณาแนวทางการดำเนินการต่อไปในการพิจารณาติมอร์-เลสเต เข้าเป็นสมาชิกอาเซียน โดยเห็นถึงความ จำเป็นในการจัดทำแผนงาน (Roadmap) และกรอบเวลา (Timeline) ที่จะรับติมอร์-เลสเต เข้าเป็นสมาชิก รวมถึง ความเป็นไปได้ในการจัดตั้งหน่วยงานภายใต้สำนักเลขาธิการอาเซียน เพื่อสนับสนุนการเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนของ ติมอร์-เลสเต

(รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๓. ความเห็น/ข้อสังเกต

๓.๑ การประกาศสรุปผลการเจรจากระดับความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย- นิวซีแลนด์ (AANZFTA) อย่างมีนัยสำคัญ เป็นหนึ่งในประเด็นด้านเศรษฐกิจที่กัมพูชาในฐานะประธานอาเซียน ผลักดันให้ประสบความสำเร็จในปี ๒๕๖๕ ความตกลง AANZFTA เป็นความตกลงที่มีความก้าวหน้าที่สุดฉบับหนึ่งของ อาเซียน โดยการเจรจากระดับจะช่วยเพิ่มโอกาสทางการค้าของอาเซียน ผ่านการเปิดเสรีการค้าและการลงทุน การบูรณาการห่วงโซ่อุปทานและการไหลเวียนสินค้าจำเป็น การสนับสนุนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และการ เปลี่ยนแปลงดิจิทัล พร้อมเพิ่มประเด็นใหม่ ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความท้าทายในปัจจุบัน ซึ่งจะเป็พื้นฐานให้อาเซียน ในการเจรจากระดับความตกลง FTA ของอาเซียน และอาเซียนกับคู่เจรจาที่มีอยู่ อาทิ ความตกลงการค้าสินค้า อาเซียน ความตกลง FTA อาเซียน-จีน อาเซียน-อินเดีย และอาเซียน-สาธารณรัฐเกาหลี รวมถึงการเจรจาความตกลง การค้าเสรีฉบับใหม่ ซึ่งอาเซียนอยู่ระหว่างการเจรจากับแคนาดา

๓.๒ ปัจจุบันประเทศสมาชิกอาเซียนให้ความสำคัญกับแนวโน้มใหม่ ๆ ของโลก เช่น การ เปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นดิจิทัล และประเด็นความยั่งยืน นอกจากนี้ หลายประเทศนอกภูมิภาคได้ผลักดันประเด็น ความยั่งยืนโดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อมมาใช้เป็นประเด็นในการเจรจาความตกลงทางด้านเศรษฐกิจการค้ามากขึ้น อีกด้วย ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรปรับตัวให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว รวมทั้งคำนึงถึงและ ตอบสนองต่อแนวโน้มของอาเซียนและประเทศคู่เจรจา เพื่อให้ไทยยังคงเป็นผู้นำในภูมิภาคอาเซียนและพร้อมรับ การเจรจาในอนาคตต่อไป

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอผลการประชุมคณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Council) ครั้งที่ ๒๑ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ ๔๐ และ ๔๑ เมื่อวันที่ ๙-๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ณ กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการประชุมดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
สำนักประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๖๒๘๖
โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๑๔